

LEERPLAN DERDE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

MODE

Pedagogische begeleidingsdienst

Huis van het GO!
Willebroekkaai 36
1000 Brussel

SPECIFIEK GEDEELTE
DUBBELE FINALITEIT

EERSTE EN TWEEDE LEERJAAR
(5de en 6de jaar)

LEERPLANNUMMER
3DA/MODE

INSPECTIENUMMER
GSO-2024-1347-Gemeenschapsonderwijs-adv-V25

Versiedatum
31/01/2025

STUDIEDOMEIN

MAATSCHAPPIJ &
WELZIJN

Inhoudstafel

Inleiding	3
Samenhang	3
Eigenheid van de studierichting	3
Doelgroep	4
Onderwijskwalificatie	5
Logische doorstroommogelijkheden	5
Gepersonaliseerd Samen Leren	6
Ruimte voor het eigen pedagogisch project	6
Opbouw van de leerplandoelen	7
Herkomst van de doelen	7
De leerplandoelen	7
Subdoelen	8
Minimale inhoudelijke afbakening	8
Nummering van de leerplandoelen	8
Leerplandoelen	10
Generieke doorstroomcompetenties	10
Artistieke expressie	11
Kunstbeschouwing	14
BK-doelen	16
Samenhang minimumdoelen – leerplandoelen	24
Samenhang ‘doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties’ – leerplandoelen	25
Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen	27
Minimale materiële vereisten	28
Vakkenkoppeling	29
Pedagogisch – didactische ondersteuning	30

Inleiding

Samenhang

Dit is een leerplan voor het specifieke gedeelte dubbele finaliteit, derde graad.

Dit leerplan moet in samenhang gelezen worden met het leerplan ‘Derde graad secundair onderwijs - Basisvorming dubbele finaliteit’.

Tussen het leerplan van het specifieke gedeelte en het leerplan van de basisvorming is een overlap of samenhang tussen leerplandoelen mogelijk. Indien dit het geval is, wordt dit in de GO! Navigator aangeduid, aangevuld met concrete handvaten om deze doelen op een functionele manier te integreren.

Eigenheid van de studierichting

De leerlingen krijgen een pakket **basisvorming voor de dubbele finaliteit** met inhouden uit de zestien sleutelcompetenties.

De **specifieke vorming** bestaat daarnaast ook uit leerplandoelen die voorbereiden op vervolgonderwijs:

- WD 01.01 Algemene doorstroomcompetenties: Generieke doorstroomcompetenties
- WD 04.01 Kunst en cultuur: Artistieke expressie
- WD 04.02 Kunst en cultuur: Kunstbeschouwing

In deze studierichting krijgen de leerlingen een pakket kunst en cultuur. De leerlingen doorlopen een artistiek proces in functie van een creatie en creëren persoonlijk artistiek werk vanuit een artistieke taal met behulp van specifieke bouwstenen, technieken en materialen. Verder zetten ze hun artistieke deskundigheid in voor een gemeenschappelijk project en gaan ze in dialoog over elkaars artistieke proces, werk en presentatie. Voorts analyseren de leerlingen kunstuitingen uit verschillende stromingen, periodes en westerse en niet-westerse samenlevingen om een kunsthistorisch referentiekader op te bouwen. Daarbij reflecteren ze vanuit meerdere perspectieven over de betekenis van kunst en kunstuitingen in diverse contexten.

Tot slot maken generieke onderzoekscompetenties een belangrijk deel uit van deze studierichting. Ze worden gerealiseerd met de specifieke inhouden van de studierichting.

In deze studierichting worden de competenties van de **beroepskwalificatie productievoorbereider kleding, confectie en meubelstoffering** gerealiseerd. De productievoorbereider kleding, confectie en meubelstoffering voert opdrachten en handelingen uit ter voorbereiding van de productie, rekening houdend met veiligheidsregels en productievereisten om de continuïteit en de kwaliteit van de productie te garanderen. Hij controleert de uitvoerbaarheid van een model op basis van bepalingen in het patroon, lastenboeken, technische beschrijvingen ... ter voorbereiding van de productie. Hij controleert de kwaliteit van een voorbeeldmodel en stelt bijstellingen rond de montage voor. Vervolgens werkt hij een technisch dossier uit en stuurt het bij op basis van de feedback van de productie(afdelingen). Hij tekent de vlaktekeningen, legt de kwaliteitsnormen vast en maakt gebruik van relevante software en innovatieve technologie. Hij geeft technische ondersteuning tijdens de productie door hulp en advies te verlenen over het montageschema of bij technische problemen. Hij bewaakt de kwaliteit van de geproduceerde modellen door patroondelen te controleren en na-metingen op de modellen in productie uit te voeren. Hij spoort trends en gedragingen van gebruikers op en verzamelt productstalen, foto's ... om een database aan te leggen. Hij werkt in nauw overleg met de verantwoordelijken van de styling en/of productie en/of patroonafdeling.

Doelgroep

Leerlingen die starten in het eerste leerjaar van de derde graad in de dubbele finaliteit hebben door het behalen van de leerplandoelen van de tweede graad de nodige competenties verworven om de overstap naar de derde graad succesvol te kunnen maken.

De leerlingen delen vanuit hun keuze voor een bepaalde studierichting eenzelfde interesse. Maar meer nog dan voor de basisvorming zullen de kenmerken van de leerlingen in de derde graad voor het specifieke gedeelte verschillen. Behalve verschillen op cognitief, psychomotorisch en sociaal-affectief vlak zijn er ook verschillen door de gevolgde vooropleiding.

In de tweede graad hebben leerlingen gekozen voor een studierichting gekoppeld aan een finaliteit.

- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die als een vooropleiding van deze studierichting wordt ingericht, hebben basiscompetenties verworven met het oog op het realiseren van de gekoppelde beroepskwalificatie(s). In de derde graad worden deze competenties verder verfijnd, verbreed en verdiept. Daarnaast verhoogt de mate van zelfstandigheid bij het realiseren van de leerplandoelen.

Aanvullend hebben deze leerlingen in het specifieke gedeelte van de tweede graad leerplandoelen verworven die gekoppeld zijn aan wetenschapsdomeinen die in de derde graad aan bod komen. Op een aantal van deze doelen wordt in de derde graad verder gewerkt. Deze leerplandoelen worden beschouwd als noodzakelijke doelen om succesvol aan de derde graad deel te nemen. In de GO! Navigator wordt de link gelegd tussen de doelen van de tweede en de derde graad (verticale samenhang).

Leerlingen uit de volgende studierichting hebben een vorming gevolgd die als een logische vooropleiding kan worden beschouwd:

- Creatie en Mode

- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die inhoudelijk minder of niet aanleunt bij deze studierichting hebben minder of geen voorkennis.

Vanuit het bovenstaande gegeven kunnen de leerlingen voor het specifieke gedeelte beschouwd worden als een zeer heterogene groep. Daarom is het belangrijk om, bij het begin van de graad, de beginsituatie van elke leerling goed in kaart te brengen, om zo als lerarenteam zicht te krijgen op de kenmerken van de leerlingengroep en een leerlijn uit te werken die nauw aansluit bij de beginsituatie en de mogelijkheden van de leerlingen waarbij er aandacht is voor het wegwerken van eventuele hiaten bij de start van de derde graad. Hierbij heeft het lerarenteam de vrijheid en verantwoordelijkheid om leerplandoelen in te plannen in zowel het eerste als tweede jaar van de derde graad volgens de noden, behoeften en mogelijkheden van hun leerlingengroep. Daarnaast heeft het lerarenteam de vrijheid om te bepalen op welke manier de doelen functioneel geclusterd en aangeboden kunnen worden binnen de derde graad.

Onderwijskwalificatie

Een onderwijskwalificatie geeft weer wat je moet kennen en kunnen om verdere studies aan te vatten, te functioneren in onze maatschappij of een bepaald beroep uit te oefenen. In de Vlaamse kwalificatiestructuur zijn de kwalificaties ondergebracht op 8 niveaus, van basisonderwijs tot universiteit.

Deze studierichting situeert zich op VKS-niveau 4. De uitgangspunten voor een VKS-niveau 4 zijn:

- Kennis en vaardigheden:
 - concrete en abstracte gegevens (informatie en begrippen) uit een specifiek domein interpreteren
 - reflectieve cognitieve en productieve motorische vaardigheden toepassen
 - gegevens evalueren en integreren
 - strategieën ontwikkelen voor het uitvoeren van diverse taken en om diverse, concrete, niet-vertrouwde (maar weliswaar domeinspecifieke) problemen op te lossen
- Context, autonomie en verantwoordelijkheid:
 - handelen in een combinatie van wisselende contexten
 - autonoom functioneren met enig initiatief
 - volledige verantwoordelijkheid voor eigen werk opnemen
 - het eigen functioneren evalueren en bijsturen met het oog op het bereiken van collectieve resultaten

Logische doorstroommogelijkheden

Mode is een studierichting met een dubbele finaliteit. Dat houdt in dat de leerling voorbereid wordt op succesvolle doorstroom naar een job op de arbeidsmarkt of naar 7de leerjaren, graduaatsopleidingen of professionele bacheloropleidingen binnen hetzelfde interessegebied.

Voor de richting Mode is het meest logische 7de leerjaar:

- Ontwikkelaar Patronen Kleding- en Confectieartikelen

Voor de richting Mode situeren de meest logische professionele bacheloropleidingen zich binnen de studiegebieden:

- Audiovisuele en Beeldende Kunst
 - Beeldende Vormgeving
- Industriële Wetenschappen en Technologie
 - Modetechnologie
- Onderwijs

Doorstroom naar alle andere professionele bacheloropleidingen is niet uitgesloten, maar binnen deze studierichting wordt de leerling er niet specifiek inhoudelijk op voorbereid.

Doorstroom naar academische bacheloropleidingen is niet uitgesloten, maar binnen deze studierichting wordt er niet voldoende voorbereid op academisch hoger onderwijs.

Gepersonaliseerd Samen Leren

De ambitie van het GO! is duidelijk. Gepersonaliseerd samen leren betekent dat we met *élke* lerende, binnen een sociale context, maximaal rendement nastreven op het vlak van leervermogen, leerwinst en leermotivatie. Vanuit een sterke basis- en vakdidactiek zetten we extra in op 'differentiatie', het verhogen van autonomie via het aanleren van zelfregulerende vaardigheden en 'samen leren'. We maken daarvoor gebruik van evidence-informed praktijken en een onderzoekende aanpak op school. Gepersonaliseerd samen leren in het GO! vindt geïntegreerd plaats binnen de realisatie van het totale curriculum en kan alleen gerealiseerd worden met de actieve betrokkenheid van zowel de lerende, de leraar als het (school)beleid.

Vanuit deze visie willen we samen met alle onderwijsprofessionals ons DNA 'samen leren samenleven' en ons pedagogisch project waarmaken. Het is ons positief antwoord op de diversiteit die we in onze klassen zien, de nood aan een groeipad naar autonomie en de nood om een samenverhaal te maken.

Ruimte voor het eigen pedagogisch project

Cruciaal in elke studierichting staat de realisatie van de leerplandoelen. De leerplannen en de lessentabellen van het GO! zijn echter zodanig opgesteld dat het lerarenteam beschikbare ruimte heeft om een schooleigen pedagogisch project te realiseren:

- Enerzijds bieden de leerplannen ruimte om binnen de voorziene tijd zoals aangegeven in de lessentabel, de leerplandoelen verder uit te diepen of te verbreden;
- Anderzijds is er binnen de lessentabel vrije ruimte voorzien waarbij de school eigen accenten kan leggen.

Opbouw van de leerplandoelen

Herkomst van de doelen

De leerplandoelen van het GO! in de tweede en derde graad zijn afkomstig van verschillende bronnen:

- Minimumdoelen
- Cesaerdoelen/ specifieke minimumdoelen
- Doelen die leiden tot beroepskwalificaties
- GO! doelen
- Differentiële doelen of GO! doelen van de optiepakketten

LEERPLANDOELLEN

De doelen van dit leerplan zijn afkomstig van:

- specifieke minimumdoelen
- doelen die leiden tot beroepskwalificaties
- GO!-doelen

De leerplandoelen

Elk leerplandoel heeft minimum 1 handelingswerkwoord. Een overzicht van de handelingswerkwoorden met, indien nodig, een verklaring is terug te vinden op de GO! Navigator.

Aan elk leerplandoel wordt een beheersingsniveau toegevoegd. Voor de leerplannen van het GO! maken we gebruik van een eigen GO!-taxonomie, geïnspireerd op de Taxonomie van Bloom:

- Memoriseren: Gegevens zoals begrippen, formules... kunnen ophalen zonder gebruik te maken van hulpmiddelen.
Geen enkel leerplandoel heeft 'memoriseren' als beheersingsniveau. Memoriseren zonder context kan immers nooit het einddoel zijn. Memoriseren kan wel een belangrijk element zijn om een leerplandoel te realiseren.
- Begrijpen: Inzicht verwerven en dit inzicht helder kunnen weergeven, al dan niet aan de hand van voorbeelden.
- Toepassen: Formules, technieken, regels... kunnen toepassen.
- Analyseren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden... tot een besluit komen
- Evalueren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden... en aan de hand van criteria, argumenten... een oordeel onderbouwen.
- Creëren: In het kader van een probleemstelling, onderzoek, opdracht... een product ontwikkelen zoals een oplossing, een realisatie, een presentatie...

Er is geen hiërarchie tussen de verschillende beheersingsniveaus. Wel zal je om een 'hoger' beheersingsniveau te bereiken meestal ook gebruik maken van onderliggende beheersingsniveaus, bijvoorbeeld memoriseren om te analyseren.

In de GO! Navigator worden de beheersingsniveaus aan de hand van een filmpje uitgelegd.

Subdoelen

De subdoelen zijn niet vrijblijvend geformuleerd maar maken integraal deel uit van het leerplandoel. Elk subdoel moet bijgevolg aangeboden worden. Alle subdoelen samen dekken het leerplandoel.

Minimale inhoudelijke afbakening

Het concept van de minimumdoelen wordt doorgetrokken naar de leerplandoelen van het GO!. Dit concept houdt in dat de kennis die noodzakelijk is om het leerplandoel te realiseren niet expliciet wordt opgesomd. Indien er twijfel kan ontstaan of een bepaald kenniselement al dan niet tot het leerplandoel behoort, wordt het uitdrukkelijk vermeld via onderliggende bullets. Concreet betekent dit dat de onderliggende bullets deel uitmaken van het leerplandoel en als dusdanig ook aan bod moeten komen.

Om leerplandoelen te realiseren, is er vaktaal nodig. Hoewel vaktaal niet expliciet in de leerplandoelen wordt opgenomen, maakt vaktaal wel deel uit van het leerplandoel. Net zoals dit het geval is bij andere kenniselementen is het aan de leraar om te bepalen welke vaktaal er nodig is om het leerplandoel te realiseren.

Het gehanteerde concept vertrekt van een groot vertrouwen in de professionaliteit van de leraar. Vanuit een professionele deskundigheid zal de leraar bepalen welke kennis er nodig is om het doel te realiseren waarbij de kenniselementen die in de bullets zijn aangegeven of expliciet vermeld in het leerplandoel minimaal worden meegenomen.

Nummering van de leerplandoelen

Boven elk leerplandoel staat er een nummering. De betekenis is de volgende:

BK3_01.01	1
-----------	---

- Links in de eerste rij van elk leerplandoel staat het GO!-volnummer (bijvoorbeeld BK3_01.01):
 - BK3: Het gaat hier over een doel uit de derde graad dat leidt tot een beroepskwalificatie
 - 01.01: Dit is het volnummer van het leerplandoel.
 - Doelen van de vorm 01.xx hebben betrekking op generieke doelen en zijn op eenzelfde manier geformuleerd in alle studierichtingen van deze graad en deze finaliteit.
 - Doelen van de vorm 02.xx hebben betrekking op specifieke doelen die eigen zijn aan deze studierichting.
- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel (bijvoorbeeld 1 of geen nummer):
 - Het nummer verwijst naar het corresponderend doel in het curriculumdossier. De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
 - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

BK3_01.01.01	Subdoel 1
--------------	-----------

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld BK3_01.01.01):
 - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel BK3_01.01.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

In plaats van 'BK3' kan het nummer ook beginnen met 'WD3':

WD3_01.01.01

01.01.01

- De betekenis van het nummer links (bijvoorbeeld WD3_01.01.01):
 - WD3: Het gaat hier over een doel uit de derde graad dat behoort tot een wetenschapsdomein
 - 01.01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
 - Doelen van de vorm 01.xx.xx hebben betrekking op wetenschapsdomein 01. (In dit geval verwijst 01 naar 'Algemene doorstroomcompetenties'. In totaal zijn er 16 wetenschapsdomeinen.)
 - Doelen van de vorm xx.01.xx hebben betrekking op subdomein 01 van het betrokken wetenschapsdomein.
 - Het laatste cijfer (xx.xx.01) is het volgnummer binnen het subdomein.

De lijst van de wetenschapsdomeinen en de subdomeinen is terug te vinden in de GO! Navigator.

- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel:
 - Het nummer (bijvoorbeeld 01.01.01) verwijst naar het corresponderend specifiek minimumdoel in het curriculumdossier.
De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
 - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

WD2_09.06.01.01

Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld WD3_01.01.01.01):
 - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel WD3_01.01.01.
- Indien een subdoel overeenkomt met een specifiek minimumdoel wordt de verwijzing naar het specifiek minimumdoel rechts in de tabel opgenomen.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

Leerplandoelen

Generieke doorstroomcompetenties

WD3_01.01.01	01.01.01
De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.	
creëren	
WD3_01.01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen kiezen een onderzoeksmethode in functie van een gegeven of zelfgekozen onderzoeksvraag. <ul style="list-style-type: none">• onderzoekbaarheidscriteria	
WD3_01.01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen verzamelen data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode. <ul style="list-style-type: none">• betrouwbaarheidscriteria	
WD3_01.01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen verwerken data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.	
WD3_01.01.01.04	Subdoel 4
De leerlingen synthetiseren de onderzoeksresultaten en formuleren een antwoord op de onderzoeksvraag.	
WD3_01.01.01.05	Subdoel 5
De leerlingen rapporteren over de onderzoeksactiviteiten en -resultaten. <ul style="list-style-type: none">• mondelinge of schriftelijke rapportage	
WD3_01.01.02	
De leerlingen refereren correct aan gebruikte bronnen volgens een wetenschappelijk referentiesysteem. <ul style="list-style-type: none">• relevant wetenschappelijk referentiesysteem• bronvermelding	
toepassen	

Artistieke expressie

WD3_04.01.01

04.01.01

De leerlingen doorlopen een artistiek proces in functie van een creatie.¹

creëren

WD3_04.01.01.01

Subdoel 1

De leerlingen passen werkwijzen toe om ideeën te genereren, inspiratie op te doen en/of context te onderzoeken in functie van een creatie.

- diverse media, inspiratiebronnen en -kanalen
- genres, vorm-, stijl, en uitdrukingskenmerken van kunststromingen en kunstenaars eigen aan de gekozen kunstdiscipline
- onderzoeksmethoden binnen de beeldende kunsten of de specifieke kunstvorm
- methodes en tools om ideeën te genereren
- verbeeldingskracht en creatieve denktechnieken

WD3_04.01.01.02

Subdoel 2

De leerlingen exploreren en experimenteren met (een variatie van) artistieke bouwstenen, technieken en materialen van de gekozen kunstdiscipline in functie van een (voor)ontwerp, een creatie, product of van het te bereiken effect.

- kunstvormspecifieke bouwstenen, 2D en/of 3D-technieken, beeldende en audiovisuele materialen en digitale tools
- samenhang en relaties tussen bouwstenen, technieken en materialen
- inhoud: onderwerp en bedoeling

WD3_04.01.01.03

Subdoel 3

De leerlingen passen gedreven specifieke artistieke bouwstenen, technieken en (digitale) materialen toe in functie van een ontwerp en een artistieke creatie.

WD3_04.01.01.04

Subdoel 4

De leerlingen presenteren artistieke creaties in tijd en ruimte.

- presentatietechnieken en -methodes eigen aan de kunsten
- koppeling doel presentatie aan vormgeving

¹De specifieke eindterm wordt gerealiseerd in de context van de betrokken studierichting.

heeft opmaak toegepast: Lettertype: 8 pt

heeft opmaak toegepast: Lettertype: 8 pt

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Niet Cursief

heeft opmaak toegepast: Lettertype: 8 pt

WD3_04.01.02	04.01.02
De leerlingen creëren persoonlijk artistiek werk vanuit een artistieke taal met behulp van specifieke bouwstenen, technieken en materialen. ²	
creëren	
WD3_04.01.02.01	Subdoel 1
De leerlingen vertrouwen op hun expressiemogelijkheden en ontwikkelen eigen artistieke concepten en/of thema's.	
WD3_04.01.02.02	Subdoel 2
De leerlingen ontwikkelen de artistieke eigenheid door het exploreren van de eigen intenties en expressie. <ul style="list-style-type: none">koppeling van intentie aan vormgeving	
WD3_04.01.02.03	Subdoel 3
De leerlingen maken persoonlijke keuzes vanuit de in te zetten vormgevingsmiddelen, technieken en materialen eigen aan het medium. <ul style="list-style-type: none">aspecten zoals auteursrechten, portretrecht, privacy-rechten	

WD3_04.01.03	04.01.03
De leerlingen zetten hun artistieke deskundigheid in voor een gemeenschappelijk project.	
creëren	
WD3_04.01.03.01	Subdoel 1
De leerlingen ontwikkelen methodes om de eigen deskundigheid en artistieke talenten en die van anderen af te stemmen op een gemeenschappelijk project of doel. <ul style="list-style-type: none">werkplanningwerkmethode voor groepswork	
WD3_04.01.03.02	Subdoel 2
De leerlingen delen ervaringen, ideeën en suggesties met de anderen in functie van het gemeenschappelijk project.	

² De specifieke eindterm wordt gerealiseerd in de context van de betrokken studierichting.

WD3_04.01.04	04.01.04
De leerlingen gaan in dialoog over elkaars artistiek proces, werk en presentatie aan de hand van afgesproken <u>opdrachtgebonden</u> criteria.	
creëren	
WD3_04.01.04.01	Subdoel 1
De leerlingen hanteren methodes om over hun artistiek (werk)proces en hun creatie te reflecteren en bij te sturen in functie van intentie en beoogd effect. <ul style="list-style-type: none">• methodes om feedback te verwerken in eigen creaties	
WD3_04.01.04.02	Subdoel 2
De leerlingen beargumenteren keuzes in hun artistiek proces, hun creatie en presentatie in dialoog met anderen. <ul style="list-style-type: none">• analysemethodes voor artistiek/technisch werk en proces• methodes om in dialoog te gaan	
WD3_04.01.04.03	Subdoel 3
De leerlingen reflecteren aan de hand van criteria over elkaars artistiek product, proces en presentatie. <ul style="list-style-type: none">• reflectievaardigheden• koppeling van intentie aan vormgeving	

Kunstbeschouwing

WD3_04.02.01

04.02.01

De leerlingen analyseren kunstuitingen uit verschillende stromingen, periodes en westerse en niet-westerse samenlevingen om een kunsthistorisch referentiekader op te bouwen.

analyseren

WD3_04.02.01.01

Subdoel 1

De leerlingen beschrijven de aard en voorkomen van kunstuitingen uit diverse artistieke disciplines en contexten.

- genres, uitdrukkingswijzen, stijlen en stromingen
- bouwstenen, technieken en materialen van kunstuitingen
- vorm- en inhoudskenmerken van kunstuitingen
- perceptiemethoden uit de kunstbeschouwing

WD3_04.02.01.02

Subdoel 2

De leerlingen analyseren methodisch de interactie tussen vorm, inhoud, functie en context van kunstuitingen.

- aangereikte kunstbeschouwings- en analysemethoden
- kenmerkende kunsthistorische elementen
- interactie tussen kunstuitingen en -stromingen en de maatschappelijke, historische, filosofische en geografische context

WD3_04.02.01.03

Subdoel 3

De leerlingen geven een onderbouwde mening over de betekenis en functie van kunst(uitingen).

- opvattingen over (wat) kunst en cultuur (is)
- betekenis en functie van kunst(uitingen)

WD3_04.02.01.04

Subdoel 4

De leerlingen bouwen een kunsthistorisch referentiekader op.

- benamingen van kunstuitingen, kunststromingen en periodes
- kunstuitingen van westerse en niet-westerse samenlevingen
- technieken om kunstuitingen te situeren in een kunsthistorische context

WD3_ 04.02.02	04.02.02
De leerlingen reflecteren vanuit meerdere perspectieven over de betekenis van kunst en kunstuitingen in diverse contexten.	
evalueren	
WD3_ 04.02.02.01	Subdoel 1
De leerlingen drukken op diverse manieren uit wat kunst en kunstuitingen voor hen betekent. <ul style="list-style-type: none">• strategieën om over de betekenisgeving van kunst en kunstuitingen te reflecteren• multiperspectiviteit• diverse contexten• esthetische, ethische en representatieve opvattingen	
WD3_ 04.02.02.02	Subdoel 2
De leerlingen gaan in dialoog over kunst en kunstuitingen. <ul style="list-style-type: none">• uitdrukkingswijzen en beargumenteermethodes voor het expliciteren van een eigen visie, voorkeuren en inzichten• opvattingen over een of meerdere kenmerkende kunsthistorische elementen	

BK-doelen

BK3_01.01	1
De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures. ³	
toepassen	
BK3_01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.	
BK3_01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.	
BK3_01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.	

BK3_01.02	2
De leerlingen handelen kwaliteitsbewust. ⁴	
toepassen	
BK3_01.02.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.	
BK3_01.02.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.	
BK3_01.02.03	Subdoel 3
De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.	

³ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

⁴ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_01.03	3
De leerlingen handelen economisch en duurzaam. ⁵	
toepassen	
BK3_01.03.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.	
BK3_01.03.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvoorschriften.	
BK3_01.04	4
De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch. ⁶	
toepassen	
BK3_01.04.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.	
BK3_01.04.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot ergonomisch handelen.	
BK3_01.04.03	Subdoel 3
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.	
<u>BK3_01.05</u>	
<u>De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op.⁷</u>	
<u>toepassen</u>	

⁵ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

⁶ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

⁷ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_02.01	
De leerlingen richten de werkplek doelgericht in.	
toepassen	
BK3_02.01.01	Subdoel 1
De leerlingen organiseren de digitale werkplek overzichtelijk.	
BK3_02.01.02	Subdoel 2
De leerlingen leggen het materiaal (als verzamelnaam) in functie van de opdracht klaar.	
BK3_02.01.03	Subdoel 3
De leerlingen bergen het materiaal (als verzamelnaam) na de opdracht op.	
BK3_02.01.04	Subdoel 4
De leerlingen bepalen de samenstelling van de voorraad.	
BK3_02.01.05	Subdoel 5
De leerlingen voeren preventief of curatief basisonderhoud uit aan een (stik)machine.	

BK3_02.02	
De leerlingen halen relevante informatie uit handleidingen, technische fiches, instructiefiches of technische confectiedossiers in het Frans.	
analyseren	

BK3_02.03	
De leerlingen halen relevante informatie uit handleidingen, technische fiches, instructiefiches of technische confectiedossiers in het Engels.	
analyseren	

BK3_02.04	10
De leerlingen leggen een database aan op basis van opgespoorde trends, gedragingen van gebruikers en verzamelde relevante informatie (productstalen of foto's).	
<ul style="list-style-type: none"> • <u>trends, mode en (kleding)stijlen</u> • <u>ideeën, thema's en kenmerken voor een nieuwe collectie</u> • (de leefwereld van) de doelgroep • verschillende specifieke modellen voor kleding en interieurartikelen 	
creëren	
BK3_02.05	7
De leerlingen tekenen patronen in de correcte verhoudingen.	
creëren	
BK3_02.05.01	Subdoel 1
De leerlingen passen manuele of digitale professionele patroontekentechnieken toe in een meer complex werkstuk.	
<ul style="list-style-type: none"> • kenmerken van morfologie 	
BK3_02.05.02	Subdoel 2
De leerlingen vertalen een model voor een meer complex werkstuk in een patroon.	
<ul style="list-style-type: none"> • verschillende patronen voor kleding en interieurartikelen • relevante software en tekenprogramma's om patronen te tekenen 	
BK3_02.05.03	Subdoel 3
De leerlingen controleren patroononderdelen voor meer complexe werkstukken op de correcte verhoudingen.	
BK3_02.05.04	Subdoel 4
De leerlingen coderen de patroondelen en voegen naadwaarden toe bij een meer complex werkstuk.	
<ul style="list-style-type: none"> • snijpatroon voor een meer complex werkstuk 	
BK3_02.05.05	Subdoel 5
De leerlingen stellen een snijplan op voor een meer complex werkstuk.	

BK3_02.06	7
De leerlingen maken een model in functie van het technisch confectiedossier en de productiecontrole.	
creëren	
BK3_02.06.01	Subdoel 1
De leerlingen onderzoeken de verwerkingsmogelijkheden van meer specifieke textielmaterialen.	
<ul style="list-style-type: none">• <u>kenmerken van specifieke textielmaterialen</u>• <u>kenmerken van specifieke garen</u>	
BK3_02.06.02	Subdoel 2
De leerlingen onderzoeken de productie-, assemblage en montagetechnieken die gebruikt worden voor de bewerking / verwerking van (product)onderdelen van specifieke textielmaterialen.	
<ul style="list-style-type: none">• Werking en bediening <u>en onderhoud</u> van productie- of stikmachines• werking en bediening van snijgereedschap en strijkapparatuur	
BK3_02.06.03	Subdoel 3
De leerlingen onderzoeken de meer complexe afwerkingsmogelijkheden van textielmaterialen.	
BK3_02.06.04	Subdoel 4
De leerlingen maken een meer complex werkstuk.	
<ul style="list-style-type: none">• <u>productieproces</u>• <u>productiemachines</u>• <u>technieken om maten te nemen</u>• creatieve uitwerking van een meer complex werkstuk	
BK3_02.07	7
De leerlingen werken een technisch confectiedossier digitaal uit.	
<ul style="list-style-type: none">• alle relevante informatie en technische instructies in functie van de productie van een specifiek model• relevante software en tekenprogramma's om een technisch confectiedossier uit te werken	
creëren	

heeft opmaak toegepast: Lettertype: (Standaard)
+Hoofdttekst (Calibri), Nederlands (België)

BK3_02.08	9
De leerlingen stellen technische problemen tijdens de productie vast en vragen ondersteuning indien van toepassing.	
analyseren	
BK3_02.08.01	Subdoel 1
De leerlingen stellen technische problemen tijdens de productie vast.	
BK3_02.08.02	Subdoel 2
De leerlingen gaan na wat de oorzaken zijn van de problemen tijdens de productie.	
BK3_02.08.03	Subdoel 3
De leerlingen verhelpen kleine problemen of storingen aan machines tijdens de productie op een veilige manier.	
BK3_02.08.04	Subdoel 4
De leerlingen vragen ondersteuning aan een leidinggevende om de vastgestelde problemen op te lossen.	
BK3_02.09	5
De leerlingen controleren de uitvoerbaarheid van een model op basis van bepalingen in het patroon, de technische beschrijvingen en het afgewerkt model ter voorbereiding van de productie.	
toepassen	
BK3_02.10	6
De leerlingen stellen bijstellingen rond de montage- en afwerkingstechnieken van een model voor.	
evalueren	

BK3_02.11

8

De leerlingen sturen het technisch confectiedossier bij op basis van feedback.

toepassen

Samenhang minimumdoelen – leerplandoelen

In deze rubriek wordt een overzicht gegeven van alle specifieke minimumdoelen die van toepassing zijn voor deze studierichting (kolom 1 en 2).

In kolom 3 en 4 wordt aangegeven waar deze specifieke minimumdoelen opgenomen zijn in het leerplan.

- Specifieke minimumdoelen die ingedaald zijn als cesuurdoelen (in de studierichting van de tweede graad die een logische vooropleiding is voor deze studierichting in de derde graad) zijn terug te vinden in de derde kolom. Zij moeten niet meer aan bod komen in de derde graad (en bijgevolg ook niet meer geëvalueerd worden in de derde graad) maar ze zijn een belangrijk aandachtspunt om de beginsituatie van de leerling in kaart te brengen en te zorgen voor een gepaste begeleiding.
- Specifieke minimumdoelen die aan bod komen in de derde graad zijn terug te vinden in kolom 4.

De nummers in kolom 3 en 4 verwijzen naar het leerplandoel waar het specifiek minimumdoel letterlijk is opgenomen. Eventuele kenniselementen worden in het leerplandoel opgenomen, ofwel bij het specifiek minimumdoel zelf, ofwel bij de onderliggende subdoelen, ofwel via een combinatie.

Nummer specifiek minimum doel	Minimumdoel	Leerplandoel / subdoel 2 ^{de} graad	Leerplandoel / subdoel 3 ^{de} graad
Generieke doorstroomcompetenties			
01.01.01	De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.		WD3_01.01.01
Artistieke expressie			
04.01.01	De leerlingen doorlopen een artistiek proces in functie van een creatie. <i>De specifieke eindterm wordt gerealiseerd in de context van de betrokken studierichting.</i>		WD3_04.01.01
04.01.02	De leerlingen creëren persoonlijk artistiek werk vanuit een artistieke taal met behulp van specifieke bouwstenen, technieken en materialen. <i>De specifieke eindterm wordt gerealiseerd in de context van de betrokken studierichting.</i>		WD3_04.01.02
04.01.03	De leerlingen zetten hun artistieke deskundigheid in voor een gemeenschappelijk project.		WD3_04.01.03
04.01.04	De leerlingen gaan in dialoog over elkaars artistiek proces, werk en presentatie aan de hand van afgesproken opdrachtgebonden criteria.		WD3_04.01.04
Kunstbeschouwing			
04.02.01	De leerlingen analyseren kunstuitingen uit verschillende stromingen, periodes en westerse en niet-westerse samenlevingen om een kunsthistorisch referentiekader op te bouwen.		WD3_04.02.01
04.02.02	De leerlingen reflecteren vanuit meerdere perspectieven over de betekenis van kunst en kunstuitingen in diverse contexten.		WD3_04.02.02

⁵ Creatie en mode, tweede graad dubbele finaliteit.

Samenhang 'doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties' – leerplandoelen

Nummer doel CD	Doel CD	Leerplandoel / subdoel
1	De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).	BK3_01.01
2	De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	BK3_01.02
3	De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	BK3_01.03
4	De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	BK3_01.04
5	De leerlingen controleren de uitvoerbaarheid van het model op basis van bepalingen in het patroon, technische beschrijvingen en het afgewerkt model ter voorbereiding van de productie.	BK3_02.09
6	De leerlingen stellen bijstellingen rond de montage en afwerkingstechnieken van een model voor.	BK3_02.10
7	De leerlingen werken het technisch dossier digitaal uit.	BK3_02.05 BK3_02.06 BK3_02.07
8	De leerlingen sturen het technisch dossier bij op basis van feedback.	BK3_02.11
9	De leerlingen stellen technische problemen tijdens de productie vast en vragen ondersteuning indien van toepassing.	BK3_02.08
10	De leerlingen sporen trends en gedragingen van gebruikers op en verzamelen relevante informatie (productstalen, foto's ...) om een database aan te leggen.	BK3_02.04

Aanvullende onderliggende kennis De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.	In leerplandoel / subdoel
Onderhoud van de stikmachine	BK3_02.01.05
Assemblage- en montagetechnieken voor kledij, confectie en meubelstoffering	BK3_02.06.02
De doelgroep en de leefwereld van de doelgroep	BK3_02.04
Het bestuderen van trends	BK3_02.04
Het nemen van maten	BK3_02.06.04
Het productieproces	BK3_02.06.04
Het verzamelen van ideeën, thema's en kenmerken voor de nieuwe collectie	BK3_02.04
Kenmerken van de morfologie	BK3_02.05.01
Kenmerken van garen	BK3_02.06.01
Kenmerken van textielmaterialen	BK3_02.06.01
Mode en (kleding)stijlen	BK3_02.04
Patroontekentechnieken	BK3_02.05.01
Productiemachines	BK3_02.06.02
Productietechnieken kleding, confectie en meubelstoffering	BK3_02.06.02
Relevante software en tekenprogramma's	BK3_02.07 BK3_02.05.02
Strijk- en snijgereedschap	BK3_02.06.02
Verschillende modellen voor textiel-, confectie- en interieurartikelen	BK3_02.04
Verwerkingsmogelijkheden van textielmaterialen	BK3_02.06.01
Werking en bediening en onderhoud van de stikmachine	BK3_02.06.02 BK3_02.01.05

Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen

In de derde graad dubbele finaliteit worden competenties van 1 of meerdere beroepskwalificaties/deelkwalificaties gerealiseerd. Met het oog op het uitreiken van een bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties is het nodig te weten welke leerplandoelen verband houden met de competenties van de beroepskwalificatie.

Een concordantie tussen de leerplandoelen en de beroepskwalificatie(s) is terug te vinden op de website van het GO!.

Minimale materiële vereisten

Voor het realiseren van de leerplandoelen is er nood aan voldoende materialen en de nodige uitrusting opdat deze kwaliteitsvol kunnen gerealiseerd worden. Voor de school is het belangrijk dat ze in kaart brengt welke materialen en uitrusting er minimaal nodig zijn om de leerplandoelen te kunnen realiseren.

Deze materialen en uitrusting hoeven niet noodzakelijk op school aanwezig te zijn. De school kan immers ook gebruik maken van materialen en uitrusting die aanwezig zijn op andere locaties zoals bijvoorbeeld andere scholen, infrastructuur van de gemeente, bedrijven...

Op de GO! Navigator worden er, voor deze doelen waarvoor dit relevant is, suggesties gedaan met betrekking tot het in kaart brengen van de minimale materiële vereisten.

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling is terug te vinden op de website van het GO! (rubriek leerplannen).

Pedagogisch – didactische ondersteuning

Een uitgebreide pedagogisch – didactische ondersteuning is terug te vinden in de GO! Navigator.